

Yurttaşlara AKP'nin Yeni Yıl Armağanı "ZAM"

Seçimlerde elektriğe 4 yıldır zam yapmadıklarını söyleyerek oy toplayan AKP Hükümeti, yeni yılda yurttaşlara yüzde 15 zam "armağan" etti. Elektriğe zam, bayramda IMF ile sürdürülen 7. gözden geçirme çerçevesinde karara bağlanırken, 1.6 milyar dolarlık kredinin serbest bırakılmasının da koşulu olarak alındı. Böylece seçim öncesinde elektriğe zam yapmamak için IMF'ye "yatırım yapmama" sözü veren AKP Hükümeti, dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi öncesinde elektriğe zam yaparak özel şirketlerin talebini yerine getirmiş oldu.

Yeni yapılan zam ile kilovatsaat başına meskenlerde ortalama 10.244 Ykr olan fiyat, yüzde 15'lik zamlarla 11.780 Ykr'ye yükselirken, sanayide (tek terimli alçak gerilim tarifesi) 9.968 Ykr olan kilovatsaat başına fiyat yüzde 10'luk zamlarla 10.965 Ykr'ye çıkacak. Türkiye İstatistik Kurumu'nun artık elektrik verileri açıklamama kararının ardından TEDAŞ tarafından da 2007 yılının hiçbir dönemine ilişkin bilgi açıklanmamıştır. Bu nedenle 2006 yılı verileri esas alınarak, bu yıl için beklenen yüzde 8'lik talep büyümesi dikkate alındığında meskenlerin toplam yıllık tüketiminin yaklaşık 36 milyar kilovatsaat, bunun mali değerinin de 4.8 milyar YTL olduğu hesaplanmaktadır. Yapılacak yüzde 15'lik zamlarla mesken tüketimleri üzerinden 720 milyon YTL fazladan tahsil edilecektir.

Zam Faturaya Yüzde 17.4 Olarak Yansiyacak

Ortalama bir ailenin asgari yaşam standardına göre aylık elektrik tüketiminin 230 kilovatsaat olduğu dikkate alındığında, mevcut durumda diğer bedeller, fon ve vergiler dahil olmak üzere aylık 39.10 YTL fatura ödenirken, elektrik tutana yapılan zamlarla diğer bedeller, fon ve vergilerin de artmasıyla fatura 45.9 YTL'ye yükselecektir. Böylece açıklanan yüzde 15'lik zam oranı da faturalara yüzde 17.4 olarak yansiyacaktır.

Mesken tüketiminin 2007 yılında 36 milyar kilovatsaat olduğunu dikkate aldığımızda yüzde 15'lik elektrik zammının, diğer bedeller, vergi ve fon paylarıyla birlikte yıllık tutan ise yaklaşık 7.2 milyar YTL'ye ulaşacaktır.

OECD Ülkeleri İçinde Türkiye Pahalı Elektrik Sunuyor
OECD ülkelerindeki 2005 yılı dolar bazında konut elektrik fiyatları karşılaştırıldığında Türkiye'nin Yunanistan, Çek

Cumhuriyeti, ABD, Kanada, Meksika, Kore ve Norveç'ten daha pahalı hizmet sunduğu görülmektedir. Sanayide ise Türkiye, 22 OECD ülkesi içinde Avustralya, İtalya ve Japonya'dan sonra en pahalı elektrik hizmeti sunan 4. ülke konumunda bulunmaktadır. Elektrik fiyatlarına yapılan zam, diğer ülkelerle gelir karşılaştırması yapıldığında kabul edilemez.

Zammın Ardındaki Gerçekler

Yap-işlet-devret, yap-işlet, işletme hakkı devri sözleşmelerini yeniden masaya yatırma taahhüdünü unutan AKP Hükümeti, bu santrallardan pahalı elektrik alımını sürdürdüğü gibi dengeleme ve uzlaştırma sisteminin nakdi olarak uygulanmaya başlandığı 1 Ağustos 2006 tarihinden itibaren de özel sektörün yüksek fiyatlı kamuya elektrik

satışına olanak sağlamıştır. Tüm bunlar elektrik fiyatlarına zammı kaçınılmaz kılmıştır. Elektrikte otomatik fiyatlandırmaya geçilmesiyle yapılan zamların sürekli olacağı açıktır. Özellikle Türkiye'nin elektrik üretiminin yarıya yakınının doğalgaza bağımlı olduğu ve Rusya'nın son dönemde Asya'da yaptığı anlaşmalar dikkate alındığında, Nabucco Projesi gibi doğalgazdaki ülke çeşitlendirme

stratejisinin çıkmaza girdiği açıktır. İran'ın durumunda ABD'yle ilişkiler nedeniyle var olan belirsizlik göz önünde bulundurulduğunda Türkiye'nin Azerbaycan dışında elinde alternatif kalmadığı görülmektedir. Bu ise Rusya'nın doğalgaz satışında belirleyici olması ve zamların kaçınılmazlığını artırmaktadır. Kaldı ki zam yapmamakla övünen AKP Hükümeti'nin bu olanağı da büyük ölçüde düşük kur politikası ve halkın vergileriyle oluşan kamu kaynaklarıyla sağladığı göz önünde bulundurulmalıdır.

IMF'ye Yatırım Yapılmayacağı Taahhüt Edildi

Üstelik Enerji Bakanı'nın sanayiye 15 milyar dolar kaynak sağlamakla övündüğü zam yapmama kararının bedeli yalnızca halkın vergileriyle oluşan kamu kaynakları üzerinden ödenmemiş, ülkenin yatırım yapmayacağı da IMF'ye taahhüt edilmiştir. IMF personeli tarafından hazırlanan 4 Mayıs 2007 tarihli raporda, "IMF personeli programlanmış fiyat uyarlamalarını yerine getirmesi için baskı yapmış olmasına rağmen, yetkililer devlet

